

20 Δεκεμβρίου, 1995

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΔΑΥΪΔ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 747/94)

Διοικητικό Δίκαιο — Ακυρωτική δικαιοδοσία — Παράγραφος 4 του Αρθρου 146 του Συντάγματος — Ερμηνεία — Δικαιοδοτικά όρια του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Προσφυγή βάσει του Αρθρου 146 του Συντάγματος — Έννομο συμφέρον — Νομολογία και θεωρία — Τα σταθερά στοιχεία της έννοιας από τη θεωρία — Ανυπαρξία εννόμου συμφέροντος προσβολής της μη εγγραφής στο Ε.Τ.Ε.Κ από κάτοχο μη αναγνωρισμένου πτυχίου που δεν αποτάθηκε για αναγνώριση του πτυχίου του.

5

Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου — Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμοι του 1990 έως 1993 — Άρθρο 7(1) (α) — Καθαρά συμβουλευτική η αρμοδιότητα του Ε.Τ.Ε.Κ. ως προς την αναγνώριση πτυχίων.

10

15

Ο αιτητής προσέβαλε την απόρριψη του αιτήματός του να εγγραφεί στο Μητρώο του Ε.Τ.Ε.Κ ως πολεοδόμος.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

20

1. Ο αιτητής ζητά και δήλωση του δικαστηρίου ότι κατέχει τα τυπικά προσόντα για σκολπούς εγγραφής του. Παρατηρείται ευθύς αμέσως ότι η δεύτερη αυτή θεραπεία βρίσκεται έξω από τα δικαιοδοτικά όρια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπως έχουν καθορισθεί από το Άρθρο 146 του Συντάγματος. Με βάση τις διατάξεις της παραγρά-

25

φου 4 του άρθρου αυτού το ακυρωτικό δικαστήριο έχει εξουσία να παρέχει μία από τις ακόλουθες τρεις θεραπείες: να επικυρώνει τη διοικητική απόφαση, να την ακυρώνει ή να την κηρύσσει άκυρη εν όλω ή εν μέρει διατάζοντας να εκτελεσθεί ό,τι παραλείφθηκε.

5

2. Στην υπόθεση **Παντελή** το Δικαστήριο είχε αναφέρει επιδοκιμαστικά, για να στηρίξει το συλλογισμό του, σε απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ότι η συνδρομή των προσόντων σε συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να γίνει αυτεπάγγελτα από τον ακυρωτικό δικαστή υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ποτέ όμως όταν η εκτίμηση αυτή συνεπάγεται αξιολογήσεις που κατά νόμο ενεργεί η διοίκηση.

10

Είναι απαραίτητο να λεχθεί ότι η ύπαρξη έννομου συμφέροντος αποτελεί όρο προϋπόθεση για την άσκηση προσφυγής. Διαφορετικά είναι απαράδεκτη.

15

Παρόλο που πρόκειται για φαινομενικά απλή έννοια εντούτοις είναι πολυδιάστατη όντας συνυφασμένη με τα ιδιαίτερα περιστατικά κάθε περίπτωσης. Και γι' αυτό είναι φορτισμένη όσο λίγες έννοιες του διοικητικού δικαίου με νομολογιακές κρίσεις.

20

3. Την αποφασιστική αρμοδιότητα επί των πτυχίων στο προκείμενο έχει το Υπουργικό Συμβούλιο. Η αρμοδιότητα του Ε.Τ.Ε.Κ., όπως καθορίζεται από το νόμο, είναι καθαρά συμβουλευτική ή γνωμοδοτική. Προβαίνει σε εισηγήσεις. Είναι φανερό πως ο αιτητής δεν έχει τα αναγνωρισμένα από το νόμο προσόντα. Δεν υπέβαλε ποτέ αίτημα αναγνώρισης του πτυχίου του στο Υπουργικό Συμβούλιο.

25

Κατ' ακολουθία ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον να προσβάλει την επίδικη απόφαση αφού δεν έχει τα προσόντα που προβλέπει το Άρθρο 7(1)(α) των περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμων 1990-1993.

30

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

35 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Παντελή ν. Υπουργού Εσωτερικών κ.ά. (1994) 4 Α.Α.Δ. 1020,

Γεωργίου ν. Δημοκρατίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 1127.

40

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία απορρίφθηκε αίτημα του αιτητή για εγγραφή του στο

Μητρώο του ΕΤΕΚ στον Κλάδο Πολεοδομίας - Χωροταξίας.

Ο Αιτητής παρίσταται αυτοπροσώπως.

N. Παπαευσταθίου, για τον Καθ' ου η αίτηση.

5

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Το καθού η αίτηση Επιμελητήριο (που θα αποκαλώ στο εξής με το ακρώνυμο "Ε.Τ.Ε.Κ." ή απλά "Επιμελητήριο") έχει το νομικό σχήμα νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Αυτό άλλωστε προβλέπει ρητά ο ιδρυτικός του νόμος: άρθρ. 3(1) των περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμων 1990 έως 1993. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων του είναι η εγγραφή μελών (άρθρ. 5), η τήρηση του Μητρώου Μελών και επίσης Μητρώου Μελών κατά κλάδο της μηχανικής επιστήμης και των καθοριζομένων υποδιαίρεσεων της (άρθρ. 6). Η εγγραφή αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση άδειας εξάσκησης επαγγέλματος σε κάθε εξειδικευμένο τομέα (άρθρ. 25). Το Επιμελητήριο διευθύνεται από Γενικό Συμβούλιο αποτελούμενο από 30 μέλη (άρθρ. 10) που, με βάση τις διατάξεις του άρθρ. 13, έχει συστήσει το εκτελεστικό και συντονιστικό του όργανο, το οποίο καλείται Διοικούσα Επιτροπή. Χρειάζεται, για τους σκοπούς της απόφασης, να αναφερθώ και στο άρθρ. 18, που παρέχει στο Γενικό Συμβούλιο εξουσία να συστήνει συμβουλευτικές επιτροπές.

10

15

20

25

Ο αιτητής είναι τελωνειακός υπάλληλος. Έχει όμως δίπλωμα που απέκτησε ύστερα από εξαετή φοίτηση στη σχολή αρχιτεκτονικής και πολεοδομίας ION MINCU του πανεπιστημίου Βουκουρεστίου, Ρουμανίας. Ο αιτητής προσκόμισε διάφορα έγγραφα και ισχυρίστηκε πως αποτελούν προσόν όχι μόνο στην αρχιτεκτονική, που δεν αμφισβητείται, αλλά και στην πολεοδομία-χωροταξία. Έτσι στις 23/3/93 αποτάθηκε για εγγραφή στο Μητρώο στον κλάδο πολεοδομίας-χωροταξίας. Συμβουλευτική Επιτροπή, που εξέτασε την αίτηση του, βρήκε ότι δε συγκέντρωνε τα απαιτούμενα για την εγγραφή προσόντα με την αιτιολογία ότι ο αιτητής "που είναι απόφοιτος μόνο αρχιτεκτονικής (αναγνωρισμένης σχολής και αναγνωρισμένου πανεπιστημίου), δεν παρουσίασε στοιχεία μονοετούς ή διετούς κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών στην πολεοδομία-χωροταξία."

30

35

40

Ομοίως ο Σύνδεσμος Πολεοδόμων Κύπρου (ΣΥΠΟΚ), του οποίου ζητήθηκαν οι απόψεις, δε σύστησε την εγγραφή του αιτητή. Ο λόγος γιαυτό ήταν, ότι, όπως αναφέρεται στην επιστολή

του Συνδέσμου ημερ. 28/7/94 προς το Ε.Τ.Ε.Κ., ο αιτητής δεν πληρούσε τα ακαδημαϊκά κριτήρια που δικαιολογούσαν την εγγραφή του, δηλαδή, τετραετή φοίτηση στον κλάδο της πολεοδομίας σε αναγνωρισμένο πανεπιστήμιο και διεισδυτικές σπουδές στο ίδιο θέμα. Την ίδια μέρα η Διοικούσα Επιτροπή του Επιμελητηρίου απέρριψε το αίτημα για τους παραπάνω λόγους και κοινοποίησε την απόφαση της στον αιτητή την επομένη.

Με την προσφυγή του ο αιτητής βάλλει κατά της απόφασης αυτής του Επιμελητηρίου να απορρίψει το αίτημα του για εγγραφή στον κλάδο πολεοδομίας-χωροταξίας. Περαιτέρω ζητά δήλωση του δικαστηρίου ότι κατέχει τα τυπικά προσόντα για σκοπούς εγγραφής του. Παρατηρώ ευθύς αμέσως ότι η δεύτερη αυτή θεραπεία βρίσκεται έξω από τα δικαιοδοτικά όρια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπως έχουν καθορισθεί από το άρθρ. 146 του Συντάγματος. Με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού το ακυρωτικό δικαστήριο έχει εξουσία να παρήκει μία από τις ακόλουθες τρεις θεραπείες: να επικυρώνει τη διοικητική απόφαση, να την ακυρώνει ή να την κηρύσσει άκυρη εν όλω ή εν μέρει διατάζοντας να εκτελεσθεί ό,τι παραλείφθηκε.

Ο κ. Παπαευσταθίου υπέβαλε πως υπάρχει θέμα νομιμοποίησης του αιτητή να προσβάλει την επίδικη πράξη. Την ένσταση του στήριξε στο άρθρ. 7(1)(α) του νόμου. Η διάταξη θέτει σαν προϋπόθεση εγγραφής την κατοχή από τον ενδιαφερόμενο παρειαπιστηματικού τίτλου σπουδών που έτυχε αναγνώρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Επιμελητηρίου. Το πλήρες κείμενο της έχει ως ακολούθως:

"7(1) Κάθε πρόσωπο δικαιούται να εγγραφεί στο Μητρώο Μελών Επιμελητηρίου και να είναι μέλος του Επιμελητηρίου αν

(α) Έχει πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ή άλλο ισοδύναμο προσόν, αναγνωριζόμενο για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση του Επιμελητηρίου, σε οποιοδήποτε κλάδο μηχανικής επιστήμης"

Το Υπουργικό Συμβούλιο υιοθέτησε κατά καιρούς εισηγήσεις του Ε.Τ.Ε.Κ. και προέβη σε κανονιστική ρύθμιση που αφορά την αναγνώριση ακαδημαϊκών προσόντων για τους σκοπούς του νόμου. Παρατηρώ ότι η διάταξη αποτελεί δείγμα κρατικού παρεμβατισμού που ασφαλώς στοχεύει στη διατήρηση ψηλής στάθμης των επιστημονικών επαγγελμάτων, που είναι ζωτικής σημασίας

για την ανάπτυξη και ευημερία ενός τόπου.

Μέχρι σήμερα δημοσιεύθηκαν οι παρακάτω κανονιστικές διοικητικές πράξεις (Κ.Δ.Π): 17/94 (28/1/94), 173/94 (8/7/94), 214/94 (2/9/94), 245/94 (21/10/94), 261/94 (18/11/94), 15/95 (27/1/95), 58/95 (17/3/95), 105/95 (14/4/95) και 137/95 (12/5/95). Επισημαίνεται ότι το πτυχίο που κατέχει ο αιτητής δεν περιλήφθηκε στις πιο πάνω κανονιστικές ρυθμίσεις περιλαμβανομένων και εκείνων του τρέχοντος έτους, δηλαδή, και μετά την έκδοση της επίδικης απόφασης.

5

10

Κατά την εισήγηση του Ε.Τ.Ε.Κ. είναι φανερό πως ο αιτητής δεν είναι κάτοχος των απαραίτητων από τη νομοθεσία προσόντων και συνεπώς στερείται του έννομου συμφέροντος (άμεσου και ενεστώτος) να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της επίδικης πράξης.

15

Ο αιτητής επικαλέστηκε τις αποφάσεις μου **Παντελής Αντωνίου Παντελή ν. Υπουργού Εσωτερικών και Άλλου** (1994) 4 Α.Α.Δ. 1020 και **Δαυίδ Γεωργίου ν. Δημοκρατίας** (1994) 4 Α.Α.Δ. 1127, για να αποδείξει πως έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει προσφυγή. Έδωσε έμφαση στο εξής απόσπασμα (**Γεωργίου**):

20

"Από τη στιγμή που αμφισβητείται σοβαρά, όπως στην προκείμενη περίπτωση, η εκτίμηση της διοίκησης αναφορικά με τα προσόντα, η οποία και καθίσταται επίδικο θέμα, ο αιτητής δε χάνει το έννομο του συμφέρον να επιδιώξει αναθεώρηση της."

25

Στην υπόθεση **Παντελή**, ανωτέρω, είχα αναφερθεί επιδοκιμαστικά, για να στηρίξω το συλλογισμό μου, σε απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ότι η συνδρομή των προσόντων σε συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να γίνει αυτεπάγγελα από τον ακυρωτικό δικαστή υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ποτέ όμως όταν η εκτίμηση αυτή συνεπάγεται αξιολογήσεις που κατά νόμο ενεργεί η διοίκηση.

30

Είναι απαραίτητο να λεχθεί ότι η ύπαρξη έννομου συμφέροντος αποτελεί όρο και προϋπόθεση για την άσκηση προσφυγής. Διαφορετικά είναι απαράδεκτη. Παρόλο που πρόκειται για φαινομενικά απλή έννοια εντούτοις είναι πολυδιάστατη όντας συνυφασμένη με τα ιδιαίτερα περιστατικά κάθε περίπτωσης. Και γιαυτό είναι φορτισμένη όσο λίγες έννοιες του διοικητικού δικαίου με νομολογιακές κρίσεις. Όμως τα σταθερά στοιχεία του όρου αυτού συνοψίζονται με ενάργεια στο παρακάτω απόσπασμα του έργου του Ι.Δ. Σαρμά "Η συνταγματική και η διοικητική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας" σελ. 233:

35

40

"..... τα κριτήρια του εννόμου συμφέροντος είναι τα ακόλουθα:

- 5 1ον. Προβολή υπό του αιτούντος μιας εννόμου και ενεστώσας ιδιότητας ή καταστάσεως αυτού.
- 2ον. Προβολή υπό τούτου μιας διοικητικής πράξεως που να τελή σε νομική συνάρτηση προς την έννομη και ενεστώσα ιδιότητα ή κατάσταση του.
- 10 3ον. Βλαπτικός, κατά κοινή πείρα, επηρεασμός της ιδιότητας ή καταστάσεως αυτής υπό της προσβαλλομένης διοικητικής πράξεως."
- 15 Ο κ. Παπαευσταθίου υπέδειξε ότι ο αιτητής προσβάλλει μόνο την απόρριψη της αίτησης του για εγγραφή, όχι όμως το κύρος της απόφασης του Επιμελητηρίου να μην αναγνωρίσει το πτυχίο του. Όπως αντιλαμβάνομαι την παραπάνω νομοθετική πρόνοια, την αποφασιστική αρμοδιότητα στο προκείμενο έχει το Υπουργικό Συμβούλιο. Η αρμοδιότητα του Ε.Τ.Ε.Κ., όπως καθορίζεται
- 20 από το νόμο, είναι καθαρά συμβουλευτική ή γνωμοδοτική. Προβαίνει σε εισηγήσεις. Είναι φανερό πως ο αιτητής δεν έχει τα αναγνωρισμένα από το νόμο προσόντα. Δεν υπέβαλε ποτέ αίτημα αναγνώρισης του πτυχίου του στο Υπουργικό Συμβούλιο.
- 25 Κατ' ακολουθία ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον να προσβάλει την επίδικη απόφαση αφού δεν έχει τα προσόντα που προβλέπει το άρθρ. 7(1)(α). Οι υποθέσεις που παρέθεσε δεν τον βοηθούν. Η αληθινή τους φύση δεν είναι αυτή που εισηγείται.
- 30 Η προσφυγή απορρίπτεται. Το θέμα που ανέκλυψε συζητήθηκε απ' ό,τι γνωρίζω για πρώτη φορά στο πλαίσιο της νομοθεσίας που αφορά το Επιμελητήριο. Γιαυτό δεν επιδικάζω έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

20 Δεκεμβρίου, 1995

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΙΔΙΑΣ COACHES LTD.

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΙΑ ΤΗΣ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΔΕΙΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 365/95)

-
- Αναθεωρητική Αρχή Αδειών — Αίτηση για άδεια τουριστικών λεωφορείων — Έλλειψη δέουσας έρευνας — Συνακόλουθη πλάνη περί τα πράγματα — Η αίτηση απορρίφθηκε χωρίς να ερευνηθεί κατά πόσο πληρούνταν όλες οι προϋποθέσεις του νόμου — Διακριτική ευχέρεια για αποτίμηση πλήρωσης του κριτηρίου της εξυπηρέτησης των αναγκών έχει, σύμφωνα με τον Νόμο η Αρχή Αδειών και η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών.* 5
- Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Το Δικαστήριο δεν ασκεί διοίκηση — Δεν δύναται να αξιολογήσει οποιαδήποτε έγγραφα παρουσιάζονται στις γραπτές αγορεύσεις αλλά δεν περιλαμβάνονται στο φάκελο της διοίκησης.* 10
- Με την παρούσα προσφυγή προσβλήθηκε η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών με την οποία απερρίφθη ιεραρχική προσφυγή των αιτητών κατά της απόφασης της Αρχής Αδειών να μην παραχωρήσει σε αυτούς τις πέντε άδειες τουριστικών λεωφορείων που είχαν ζητήσει με αίτησή τους. 15
- Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση αποφάσισε ότι: 20
1. Η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών θα έπρεπε να γνωρίζει πως η πλάνη περί τα πράγματα είναι το δυνητικό συνακόλουθο της ελλιπούς έρευνας. Όταν η έρευνα για τη διαπίστωση των πραγμάτων πάνω στα οποία στηρίζεται η απόφαση που εκδίδεται δεν είναι η δέουσα, υπάρχει ενδεχόμενο πλάνης. 25